

MinFin consultatie bescherming vanuit Wft.

Effectiviteit en gewenste mate van bescherming voor zzp-ers en mkb-ers bij financiële diensten en producten

Reactie op Consultatiedocument

Van R.J. Hindriks, LeaseConsult te Vught

6 oktober 2016

Wie/ wat is LeaseConsult

LeaseConsult is de eerste onafhankelijke, sinds 1988, adviseur op het gebied van leasing en voertuigexploitatie. Met name de grotere ondernemingen en een aantal overheidsdiensten hebben gebruik gemaakt van de LeaseConsult adviesdiensten als ook bij (EU) aanbestedingen van lease- en voertuigbeheerdiensten.

Vóór de oprichting van LeaseConsult was Hindriks directeur van een landelijke leasemaatschappij en tevens eerste voorzitter van de branchevereniging VNA. Naast LeaseConsult heeft Hindriks ook de Lease & Fleet Academy opgericht en daarmee de opleiding van enkele duizenden werknemers van leasemaatschappijen en fleetowners verzorgt.

Recentelijk (vanaf 2014) heeft LeaseConsult aandacht gegeven aan het fenomeen “private lease” en mede de aanzet gegeven voor de oprichting van een Keurmerk Private Lease. Momenteel wordt gewerkt aan een tweede enquête om de actuele werkwijze van leasemaatschappijen met betrekking tot Private lease in beeld te brengen en de effecten van het Keurmerk te kunnen meten.

Voor 2017 is gepland de veranderingen in de leasebranche als gevolg van de naderende werking van IFRS 16 (accountancy richtlijnen) actief te gaan begeleiden.

Bedrijfsgegevens

LeaseConsult (behorend tot Hindriks-Bruijs Beheer B.V.)

Eksterpad 3

5263GV Vught

073 – 6568698 resp. 6567622

Alg. Directeur R.J. Hindriks

Gsm 0654 654 624

MinFin consultatie bescherming vanuit Wft.

Beoordeling van de Consultatie

1. Inleiding

Opmerkingen vooraf

Naast financiële producten zijn er ook andere producten/ diensten waarbij het belang van de klant onderbelicht blijft, aandacht verdienen. Dit is met name het geval bij autoleasing, een vorm van lange termijn verhuur waarop de Wft niet van toepassing is.

2. Huidige bescherming

Wettelijke bescherming

In Figuur 1. “Bescherming per product/dienst” ontbreken de overeenkomsten ter zake van diensten die voor langere tijd de verplichting van repeterende financiële tegenprestatie met zich meebrengt. Goederenkrediet en de huur/verhuur vorm van leasing zijn daarvan voorbeelden.

Effectiviteit huidige bescherming

Het feit dat de leasebranche zich niet herkent in het bedrijfsmodel *financiële dienstverlener* heeft onder andere tot gevolg dat “zorgplicht” niet of in te geringe mate wordt gevolgd. De bescherming vanuit het BW (verbintenissenrecht) is voor huur/verhuur van roerende zaken beperkt, het merendeel van de richtlijnen is van regelende aard en de algemene richtlijn dat redelijkheid en billijkheid betracht dient te worden gaat bij discussies over de uitvoering van de overeenkomst niet zelden verloren in complexiteit van bepalende factoren. Kortom evenals bij banken en verzekeraars geldt ook bij lease-aanbieders dat de kennis van de klant aanzienlijk tekort schiet om de handelswijze van lessor te kunnen beoordelen. De achterstand van de klant blijft niet beperkt tot particulieren en zzp-ers, maar betreft ook bedrijven en (overheids)organisaties

Consultatievragen

1. *Wat vindt u van de huidige bescherming van kleine ondernemers in de Wft? Is deze effectief?*

Is het goed dat de bescherming van kleine ondernemers per product-type verschilt, ongeacht de specifieke kennis en deskundigheid?

Beantwoording/ reactie

De Wfd en vervolgens Wft heeft wel degelijk effect gesorteerd vooral met betrekking tot de voorwaarden om als aanbieder te kunnen functioneren en regelgeving voor werving en acceptatie van de overeenkomsten. De Wft noch de toezichthoudende instanties AFM en ACM hebben kunnen voorkomen dat aanbieders van financiële diensten nog steeds in staat zijn om de belangen van klanten te negeren ten faveure van het eigenbelang. De effectiviteit van de Wft moet (en kan) beduidend verhoogd worden.

2. *Vindt u het wenselijk, nodig of noodzakelijk dat de reikwijdte van de huidige*

MinFin consultatie bescherming vanuit Wft.

bescherming van zzp-ers en mkb-ondernemingen in de Wft wordt aangepast of uitgebreid? Zo ja, hoe en voor welke diensten/producten?

Het is niet alleen nuttig, maar beslist nodig dat maatregelen worden getroffen zodat: alle afnemers van fin. diensten beter beschermd gaan worden bij de uitvoering van elke overeenkomst:

- die voor een periode van meer dan een jaar geldt;*
- die regelmatig terugkerende betalingsverplichtingen met zich meebrengt;*
- waarbij wijzigingen tijdens de contractduur niet uit te sluiten zijn.*

In de vraagstelling wordt herhaaldelijk de aandacht gevestigd op bescherming van de doelgroep Particulier en zzp-er. Uit praktijkvoorbeelden is duidelijk geworden dat het MKB en zelfs grotere goed geëquipeerde organisaties de dupe zijn geworden van incomplete of onjuiste voorstelling van zaken door fin. dienstverleners.

De overwegingen die geleid hebben tot de specifieke regelgeving en het toezicht zijn met name gericht op de diensten die direct als "financieel" te herkennen zijn. Overeenkomsten van huur/verhuur (leasing) waarvoor langdurige financiële verplichtingen worden aangegaan blijven aldus buiten het toezicht en dat is ongewenst.

De werking van het BW (regelend recht) plus de zwarte en grijze lijst van onredelijk bezwarende bepalingen voor natuurlijke personen zijn onvoldoende gebleken om de gewenste mate van zorgvuldig en transparant handelen bij aanbieders te bewerkstelligen.

Wat zijn hiervan de eventuele nadelige gevolgen?

De uitbreiding van het werkingsgebied behoeft niet nadelig te zijn, de Wft uitbreiding die wij hier bepleiten hoeft niet meer te zijn dan een praktische vertaling van hetgeen het verbintenissenrecht aangeeft: duidelijkheid en redelijk en billijk handelen als voorwaarden die in overeenkomsten verplicht tot uitdrukking moeten komen. Behalve het behartigen van het klantbelang wordt "oneerlijk" concurreren ermee teruggedrongen.

3. *Wat vindt u van de huidige mogelijkheden voor handhaving (bij schending van wettelijke voorschriften die beogen kleine ondernemers te beschermen)? Zijn deze mogelijkheden effectief?*

De huidige mogelijkheden van handhaving lijken eerder teveel dan onvoldoende. Met de beschikbaarheid van indrukwekkende instituten als DNB, AFM, ACM en in het (uitvoerend) verlengde daarvan; BKR, SER, Kifid, Consumentenbond en een keur aan geschillencommissies in gedachten moet bij het voortduren van schrijnende cases geconstateerd worden dat de effectiviteit nadrukkelijk te wensen overlaat

4. *Vindt u het wenselijk, nodig of noodzakelijk dat deze mogelijkheden voor handhaving aangepast of uitgebreid worden? Zo ja, hoe en voor welk type ondernemers en producten?*

Wat zijn hiervan de eventuele nadelige gevolgen? Zo, nee, waarom niet?

MinFin consultatie bescherming vanuit Wft.

Ongetwijfeld is het de bedoeling geweest dat het BW en meer in het bijzonder de Wft voldoende mogelijkheden tot handhaving zou bieden. In de praktijk echter blijkt dat het huidige "handhaven" niet voldoende effect sorteert.

Uitbreiding van het aantal bij handhaving betrokkenen is zeker niet de oplossing; aanpassing in de richting van meer inzicht en betrokkenheid bij de uitvoering des te meer, dat kan zonder capaciteitsuitbreiding en andere organisatorische nadelen.

3. Wenselijke bescherming

Overeenkomstige kenmerken

5. *Wat zijn volgens u de verschillen tussen consumenten en kleine ondernemers die het verschil in bescherming bij financiële diensten en producten rechtvaardigen?*

Geen

6. *Wat zijn volgens u de overeenkomsten tussen consumenten en kleine ondernemers die het verschil in bescherming niet rechtvaardigen?*

Verskil in kennis van zaken ten opzichte van de aanbieders is bij beide groepen overduidelijk aanwezig.

7. *Geven deze verschillen en overeenkomsten (kenmerken) volgens u aanleiding tot (minder/aanvullende) bescherming van kleinzakelijke klanten? Zo ja, welke en waarom?*

Het enige verschil tussen klein zakelijke en particuliere klant betreft de toegang tot juridische bijstand indien nodig; bij (ook kleine) ondernemers is rechtsbijstand bvaker beschikbaar, hetzij individueel dan wel via beroepsorganisatie geregeld.

In hoeverre komen deze kenmerken voor bij kleinzakelijke klanten en voor welke diensten en producten zijn deze kenmerken relevant?

Moeilijk door ons te beoordelen, maar voor goederenkrediet en (object)leasing zijn er geen verschillen tussen zakelijk en niet zakelijke klanten.

8. *Welke kleine ondernemers zijn volgens u beschermingsbehoefstig?*

ALLE

En welke definitie zou volgens u gebruikt kunnen worden om deze kleinzakelijke klanten af te bakenen?

Afbakening is niet nodig; elke soort klant heeft hetzelfde recht op eerlijke dienstverlening.

Wat zijn hiervan de voor- en nadelen?

n.v.t. (geen afbakening immers)

Mogelijkheden voor uitbreiding van de bescherming

MinFin consultatie bescherming vanuit Wft.

9. Vindt u het wenselijk dat de reikwijdte van de algemene zorgplicht aangepast dan wel uitgebreid wordt naar (een deel van) kleinzakelijke klanten? Zo ja, waarom en naar welk deel?

Om te beginnen is er al sprake van toepasbaarheid van “onredelijk bezwarende bepalingen” voor de (kleine) zelfstandig ondernemer zoals voor particulieren. De algemene zorgplicht zou daarmee parallel moeten lopen.

Wat zijn hiervan de eventuele nadelige gevolgen? Zo, nee, waarom niet?

Geen nadelen, wel voordelen omdat verschillen in recht(sgang)verminderen.

Informatie en adviesplichten

10. Vindt u het wenselijk dat de reikwijdte van informatie- of adviesplichten aangepast dan wel uitgebreid wordt naar (een deel van) kleinzakelijke klanten? Zo ja, waarom en naar welk deel?

Parallel aan eerdere opmerkingen: bij elke overeenkomst behoort duidelijkheid te worden gegeven:

- *Informatie omtrent de opbouw van de prijs van het fin. product*
- *Welke aanleidingen zijn er die leiden tot aanpassingen verandering (uitputtende opgave) en hoe kunnen die uitpakken*
- *Benoeming van het recht op aanpassing aan klantzijde bij gunstige veranderingen in omstandigheden tegenover het (altijd al gebruikte) recht van de aanbieder om aanpassingen als gevolg van hoger geworden kostprijs door te voeren*
- *Verplichting om de procedure voor doorvoeren van veranderingen in afspraken aan de orde te stellen (vooraankondiging, motivatie en pas daarna uitvoering)*

Wat zijn hiervan de eventuele nadelige gevolgen? Zo, nee, waarom niet?

- *Nadeel is eenmalig: verandering van (aanbieders) voorwaarden en werkwijzen*

11. Vindt u het wenselijk dat de reikwijdte van het provisieverbod aangepast dan wel uitgebreid wordt naar (een deel van) kleinzakelijke klanten? Zo ja, waarom en naar welk deel?

Wat zijn hiervan de eventuele nadelige gevolgen? Zo, nee, waarom niet?

Geen oordeel over dit gegeven.

12. Vindt u het wenselijk een wettelijke plicht op te nemen voor financiers van kleinzakelijke klanten om hen door te verwijzen naar (platforms van) alternatieve financiers? Zo ja, waarom en hoe ver zou deze moeten strekken?

Wat zijn hiervan de eventuele nadelige gevolgen? Zo, nee, waarom niet?

Nee

Bevoegdheden voor externe beoordelaars

MinFin consultatie bescherming vanuit Wft.

13. Vindt u een wettelijke bevoegdheid wenselijk voor het kunnen aanstellen van externe beoordelaars om schendingen van zorgplichten te onderzoeken bij dienstverlening aan kleinzakelijke klanten? Zo ja, waarom en naar welk deel? Wat zijn hiervan de eventuele nadelige gevolgen? Zo, nee, waarom niet?

Geen oordeel

14. Vindt u een wettelijke bevoegdheid wenselijk voor het kunnen opleggen van een compensatieschema n.a.v. (grootschalige) schendingen van zorgplichten bij dienstverlening aan kleinzakelijke klanten? Zo ja, waarom en naar welk deel? Wat zijn hiervan de eventuele nadelige gevolgen? Zo, nee, waarom niet?

Geen oordeel

15. Vindt u uitbreiding van de toegang tot alternatieve geschillenbeslechting via het Kifid naar kleinzakelijke klanten wenselijk? Zo ja, waarom en voor welk deel? Wat zijn hiervan de eventuele nadelige gevolgen? Zo, nee, waarom niet?

Geen oordeel

Andere maatregelen

16. Welke andere maatregelen zijn volgens u wenselijk t.a.v. de bescherming van kleinzakelijke klanten bij financiële diensten en producten?

- *Het uitbreiden van het Wft gebied naar leasecontracten;*
- *Het uitbreiden van lijsten met onredelijk bezwarende bepalingen in "Algemene Voorwaarden" van aanbieders;*
- *Ter vermindering van de mogelijkheden tot misbruik van het verschil in kennis en/of het nalaten van voldoende informatie verstrekken;*
- *Minder regelend recht, meer dwingende bepalingen met ontbinding van de overeenkomst als gevolg bij overtreding;*
- *Aanpassen van de werking van de grijze en zwarte lijst, nog meer aandacht voor duidelijkheid en eerlijkheid;*
- *Publicatie van een heldere vertaling van de Wft die duidelijk maakt waar de klant recht op heeft;*
- *Samenwerking en taakverdeling van toezichthoudende instanties;*

Waarom en voor welk deel van kleinzakelijke klanten?

Geen onderscheid tussen de verschillende doelgroepen/ klantensoorten.

Wat zijn hiervan de gevolgen?

n.v.t.

MinFin consultatie bescherming vanuit Wft.